

GBBT 2013 Achtergrond informatie

Klimaat

Oostenrijk kent drie verschillende klimaten. De hoogste gebieden hebben een hooggebergteklimaat en de lageregelegen delen een gematigd landklimaat. De overgangsgebieden tussen deze twee klimaatzones hebben een koud landklimaat met koude winters en vrij koele zomers.

Dat Oostenrijk een landklimaat heeft en vrijwel geen invloed heeft van de zee is te merken aan het grimmige karakter van het weer. Het weerbeeld kan binnen één of enkele dagen totaal omslaan en ook binnen het land zelf kunnen er op hetzelfde moment vrij grote verschillen in weertype en temperatuur voorkomen. Vooral de Alpengebieden zijn hier zeer vatbaar voor en zelfs per berg of zijde van een berg kunnen er grote verschillen voorkomen.

Wij fietsen vooral door de provincies Salzburg Land en Karinthië.

Salzburg

Salzburg heeft een landklimaat dat vooral te herkennen is aan de zachte winter en de aangename (gemiddeld iets warmer dan Nederland) maar erg natte zomers. De regenval in deze streek is over het algemeen vrij fors te noemen maar kent een flinke piek in de maanden juni en juli.

Karinthië

Doordat Karinthië in de beschutte ligging van de Alpen ligt heeft de warme lucht vanuit de middellandse zee vrij spel. Het is in deze streek dus ook een stuk warmer en zonniger dan in andere gebieden van Oostenrijk. De vele zonnige dagen warmen ook de vele meren die Karinthië rijk is op, soms wel tot 28°C.

Voor zowel Salzburg als Karinthië geldt dat we er rekening mee moeten houden niet altijd droog te kunnen blijven: gemiddeld op 16 dagen regen in september.

Salzburg & Karinthië	gemiddelde maximum temperatuur (°C)	gemiddelde minimum temperatuur (°C)	gemiddeld aantal uren zon per dag	gemiddeld aantal dagen neerslag per maand	gemiddeld aantal mm neerslag per maand
september	20	9	6	16	60-100

Verder meldt de website klimaatinfo.nl dat er een redelijke kans is op zeer warm weer (gedefinieerd als warmer dan 22°C, dus dat valt wel mee) en ook een redelijke kans op langdurige neerslag; helaas wordt het begrip "redelijke kans" niet verder gekwantificeerd, maar *regenkleding mee lijkt geen overbodige luxe*.

Fietsverkeersregels

Voor zover bekend gelden er geen speciale fietsverkeersregels; de ANWB meldt hierover slechts dat:

- Fietsers moeten de fietspaden gebruiken (indien aanwezig). Onduidelijk hierbij is wat dat betekent als het om onverharde fietspaden gaat, waarvan de Oostenrijkse toeristenorganisatie zegt dat die niet echt geschikt zijn voor racefietsen.
- Fietsers mogen alleen naast elkaar rijden op fietspaden en in straten met woonhuizen. Elders kun je vinden dat naast elkaar rijden is toegestaan zolang het andere verkeer niet gehinderd wordt.

GPS

Met name door de bebouwing en voor de kleinere wegen door de bergen, is een GPS erg handig: in de bergen zijn veel doodlopende wegen en de kwaliteit van de bewegwijzering is onbekend. Uiteraard zullen de GPS-bestanden ruim voor de GBBT beschikbaar zijn.

Hoogtemeters (& cassette)

Hoewel het aantal hoogtemeters in deze GBBT lager is dan in eerdere edities, moet de moeilijkheidsgraad niet onderschat worden: er zitten lange aaneengesloten stukken in met stijgingspercentages boven de 10% met name bij de beklimming van de Grossglockner-Hochtor op dag 2 (\pm 11km). De maximale stijging is zo'n 15% (meerdere dagen; gelukkig niet op de Grossglockner). Met uitzondering van de laatste dag moet er dus serieus geklommen worden. Ter illustratie een vergelijk van de zwaarte van de Hochtor (onderdeel van de Grossglockner en verreweg de zwaarste col uit de GBBT 2013) met bekende zware cols uit eerdere GBBT's:

De CBB D-Index staat voor ClimbByBike Difficulty Index, waarbij een hogere waarde een zwaardere col betekent.

	Hochtor	Bonette	Mt Ventoux	Stelvio	Galibier
Hoogte top	2504	2802	1912	2758	2645
Hoogtemeters	1914	1585	1622	1533	2096
Lengte	24.5	23.0	22.7	21.5	34.9
CBB D-Index	192	160	162	163	168

en de 192 van de Grossglockner is dan nog zonder eventuele uitstapjes naar de Edelweiss Spitze en/of de Franz-Joseph Höhe.

Cassette

Om dat wat verder te illustreren: bij een stijgingspercentage van 10% en 10hm/min is de horizontale snelheid dus 100 m/min ofwel 6km/uur.

Dat betekent $100/2.1 = 47.6$ wielomwentelingen/min.

Voor de typische (oude) Shimano triple met 30 tandjes voor en maximaal tandjes 28 achter is dat dus slechts 44.4 pedaalomwentelingen/min en met een Shimano compact van 34/28 nog minder, nl. 39.2 pedaalomwentelingen.

Bij hogere/lagere stijgingspercentages is dat dienovereenkomstig lager/hoger en bij een hogere klimsnelheid (in vorige GBBT's zaten we in de range van 10-15 hm/min) neemt natuurlijk ook het aantal pedaalomwentelingen evenredig toe.

Dit betekent dat de druk op de pedalen ca. 2* hoger is dan bij 30km/u solo fietsen op het vlakke met normaal beentempo (90 rpm) en of anders uitgedrukt: je drukt tijdens zo'n klim op de pedalen met zo'n 75% van je gewicht.

Om een idee te krijgen hoe dat voelt zonder meteen een bergstage te doen, zou je eens minimaal een half uur alleen(of op kop) op het allerzwaarste verzet (52/11) 30km/u op het vlakke kunnen gaan rijden.

M.a.w. montage van het kleinst mogelijke verzet lijkt geen overbodige luxe en cassettes met slechts 25 tandjes willen we eigenlijk niet zien.

P.S. De nieuwe Shimano Ultegra derailleur RD-6700A GS kan een cassette met 30 tandjes aan en als je zo'n derailleur hebt, lijkt de keuze voor een 12-30 cassette meer dan logisch.

Etappeplaatsen

Wörgl

Wörgl is een plaats in de Oostenrijkse deelstaat Tirol, ongeveer 20 kilometer van de grens met Beieren. Wörgl ligt aan het riviertje de Inn, aan de monding van de Brixentaler Ache, op het raakpunt van Inntal, Brixental, Wildschönau en het Sölllandl. De plaats behoort tot het district Kufstein en telt zo'n 12500 inwoners.

Wörgl is een belangrijk knooppunt van wegen zowel voor het autoverkeer als voor het spoorwegverkeer. Via het Inntal kan men in Noordoostelijke richting naar Kufstein en Beieren en in Zuidwestelijke richting naar Innsbruck; men kan via het Brixental in de richting Kitzbühel, via het Söll-Leukental in de richting van St. Johann in Tirol en in zuidelijke richting naar Wildschönau reizen.

The Wörgl Experiment

Wörgl was the site of the "Miracle of Wörgl" during the Great Depression. It was started on the 31st of July 1932 with the issuing of "Certified Compensation Bills", a form of currency commonly known as Stamp Scrip, or Freigeld. This was an application of the monetary theories of the economist Silvio Gesell by the town's then mayor, Michael Unterguggenberger.

The experiment resulted in a growth in employment and meant that local government projects such as new houses, a reservoir, a ski jump and a bridge could all be completed, seeming to defy the depression in the rest of the country. Inflation and deflation are also reputed to have been non-existent for the duration of the experiment.

Despite attracting great interest at the time, including from French Premier Edouard Daladier and the economist Irving Fisher, the "experiment" was terminated by the Austrian National Bank on the 1st September 1933.

In 2006 milestones were placed, beginning from the railroad station through the downtown, to show this history.

Voor de Bello's met financiële achtergrond en/of interesse: zie bijlage 1 voor meer details over dit veel geciteerde experiment. Uiteraard wordt van de financiële Bello's verwacht dat ze, met een gemeenschappelijke interpretatie, de andere Bello's kunnen uitleggen waarom deze methodologie wel/niet zou kunnen/moeten worden toegepast in de huidige Euro-crisis.

Mittersill

Mittersill is een gemeente in de Oostenrijkse deelstaat Salzburger Land, en maakt deel uit van het district Zell am See. Er wonen ca. 5500 personen.

Bezienswaardigheden

- Schloss Mittersill: 140 meter boven de stad ligt aan de Pass Thurn Straße een kasteel dat dateert uit de zestiende eeuw. Je kan het nog steeds bezoeken.
- Het "heimatmuseum" in Felben, hier kan je de geschiedenis en tradities van Mittersill herbeleven in een 900 jaar oud gebouw.
- Het Nationaal Park Centrum Hohe Tauern (museum en centrum): Gelegen ten westen van de stad naast het stadspark kan je hier terecht voor informatie over het Nationaal Park Hohe Tauern, het werd geopend in 2007.
- De Pffarkerke St. Leonhard: Gebouwd in de dertiende eeuw, is dit de oudste kerk in Mittersill.
- De St.-Anna-Kirche: Kerk uit de achttiende eeuw in Tirolse rococostijl.
- De St. Nicholas Kerk: Een laatgotische kerk uit de zeventiende eeuw in Felben.
- de Marktplatz, met het stadhuis en gezellige terrasjes.

Verkeer

Mittersill is een belangrijk verkeersknooppunt in het dal. Volgende Bundesstraßen hebben hun eind- of beginpunt hier:

- 108: Ook wel Felbertauernstraße genoemd, de weg loopt over de Felbertauernpas en verbindt Mittersill met Lienz. In de Felbertauerntunnel moet men tol betalen.
- 161: Ook wel Pass Thurn Straße genoemd, de weg loopt over de Pass Thurn en verbindt Mittersill met Kitzbühel. De weg klimt als het ware uit het dal naar boven, waardoor je op de weg prachtige panoramabeelden te zien krijgt van Mittersill en Hollersbach.
- 165: Ook wel Gerlos Straße genoemd, de weg loopt over de Gerlospas en verbindt Mittersill via Krimml met het Zillertal.
- 168: Ook wel Mittersiller Straße genoemd, de weg loopt door het dal en verbindt Mittersill met Zell am See.

Ten noorden van de stad, aan de oevers van de Salzach bevindt zich het station Mittersill van de Pinzgauer Lokalbahn. Hier kun je de trein nemen naar Zell am See en Krimml. Buiten dit station vind je ook in de dorpsdelen van Burk en Rettenbach kleinere stations.

Aan het station, op de Marktplatz en in het dorpsdeel Burk zijn er haltes van de Postbus, die als bestemmingen Zell am See, Kitzbühel en Krimml hebben.

Lienz

Lienz is een kleine stad in Oostenrijkse deelstaat Tirol en tevens hoofdstad van Oost-Tirol en van het district Lienz. De stad heeft circa 12.100 inwoners.

Lienz heeft een aantrekkelijk stadsbeeld. Bezienswaardig zijn de in oorsprong romaanse parochiekerk Liebburg (16^e eeuw) en kasteel Bruck uit de 13^e eeuw.

Geography

Lienz is located at the confluence of the rivers Isel and Drava in the Eastern Alps, between the Hohe Tauern mountain range in the north (including the Schober and Kreuzeck groups), and the Gailtal Alps in the south. It is connected with Winklern in Carinthia by the Iselsberg Pass. The neighbouring municipality of Leisach marks the easternmost point of the Puster Valley.

Transportation

Lienz is located at a road junction between the Drautalstraße highway, leading from Carinthia to the Puster Valley in the Italian province of South Tyrol (B100), and the Felbertauernstraße (B108) from Lienz to Mittersill in Salzburg. It is also connected by the Drautalbahn railway line from Villach to Innichen in South Tyrol.

Millstatt

Millstatt am See is a market town of the Spittal an der Drau District in Carinthia, Austria. The traditional health resort and spa town on Lake Millstatt is known for former Benedictine Millstatt Abbey, founded about 1070. Millstatt has about 3400 inhabitants.

Döbriach is een dorp aan de Millstatter See in Karinthië. Het behoort tot de gemeente Radenthein en had in 2001 ruim 1300 inwoners.

Geography Millstatt

It is situated on the southern slope of the Gurktal Alps (Nock Mountains), on an alluvial fan peninsula on the lake's northern shore. The municipal area reaches from an elevation of 588 m (1,929 ft) at the lakeside to 2,101 m (6,893 ft) AMSL at the crest of the Millstätter Alpe massif. It comprises the cadastral communities of Millstatt proper, Obermillstatt, Matzelsdorf, and Laubendorf.

Beneath the Millstatt marketplace stand the extensive buildings of the former Benedictine monastery with its four massive towers and the monastery church at the highest point.

Mauterndorf

Mauterndorf is een Marktgemeinde (gemeente met marktrecht) in de in de Oostenrijkse deelstaat Salzburger Land, en maakt deel uit van het district Tamsweg (Lungau). Mauterndorf telt 1806 inwoners en is daarmee qua inwoneraantal de vierde gemeente van de Lungau.

Geography

It is located in the centre of the Salzburg Lungau region, in the valley of the Southern Taurach River, a tributary of the Mur rising at the Radstädter Tauern Pass. In the north, the Niedere Tauern range forms a part of the main chain of the Alps. In the south, the Katschberg Roads via Sankt Michael leads to the Tauern Autobahn and the Katschberg Pass, crossing the Hohe Tauern range towards Carinthia.

Cultuur en bezienswaardigheden

Burg Mauterndorf

De burcht is tegenwoordig opengesteld voor publiek. Naast het bezichtigen van de burcht zelf is er ook de mogelijkheid om zich te kleden in middeleeuwse kostuums. Ook kan men diverse tentoonstellingen bezichtigen.

In de burcht vinden regelmatig wetenschappelijke conferenties plaats.

Zweefvliegveld Mauterndorf

Met 1110 m is dit het hoogstgelegen zweefvliegveld van Oostenrijk. Een uitstekend vertrekpunt voor lange-afstandszweefvluchten.

Trapgevelhuizen

monumentale trapgevelhuizen in het centrum van Mauterndorf

Kerken

Pfarrkirche
Filiaalkerk St. Getrauden
Filiaalkerk St. Wolfgang

Taurachbahn

De Taurachbahn is een museumspoorbaan, die alleen gedurende zomer in bedrijf is.

Rauris

Over Rauris weet wikipedia niet veel meer te melden dan dat Rauris een gemeente is in de Oostenrijkse deelstaat Salzburger Land, deel uit maakt van het district Zell am See en zo'n 3100 inwoners telt. Verder wordt nog genoemd dat er vroeger goud werd gedolven en dat er nu zo'n 450.000 overnachtingen zijn van toeristen.

De rest zullen we dus zelf moeten ontdekken.

Bijlage 1

The Wörgl Experiment: Austria (1932-1933)

*In 1932, in the midst of the Great Depression, the small town of Wörgl in Austria successfully experimented with its own local currency (in the form of a stamp scrip). Based on the thinking of Silvio Gesell, an early 20th-century economist, and designed to stimulate the local economy, the new currency helped put the population back to work, and inspired many other communities to want to follow its example, until the experiment was abruptly terminated by Austria's Central Bank in 1933. The following is the story of the "miracle of Wörgl" as told in **The Future of Money** (pp. 153-155).*

One of the best-known applications of the stamp scrip idea was applied in the small town of *Wörgl* in Austria in 1932 and 1933. When Michael Unterguggenberger (1884-1936) was elected mayor of Wörgl, the city had 500 jobless people and another 1,000 in the immediate vicinity. Furthermore, 200 families were absolutely penniless. The mayor-with-the-long-name (as Professor Irving Fisher from Yale would call him) was familiar with Silvio Gesell's work and decided to put it to the test.

Michael Unterguggenberger

He had a long list of projects he wanted to accomplish (re-paving the streets, making the water distribution system available for the entire town, planting trees along the streets and other needed repairs.) Many people were willing and able to do all of those things, but he had only 40,000 Austrian schillings in the bank, a pittance compared to what needed to be done.

Instead of spending the 40,000 schillings on starting the first of his long list of projects, he decided to put the money on deposit with a local savings bank as a guarantee for issuing Wörgl's own 40,000 schilling's worth of stamp scrip. He then used the stamp scrip to pay for his first project. Because a stamp needed to be applied each month (at 1% of face value), everybody who was paid with the stamp scrip made sure he or she was spending it quickly, automatically providing work for others. When people had run out of ideas of what to spend their stamp scrip on, they even decided to pay their taxes, *early*.

Wörgl was the first town in Austria which effectively managed to redress the extreme levels of unemployment. They not only re-paved the streets and rebuilt the water system and all of the other projects on Mayor Unterguggenberger's

long list, they even built new houses, a ski jump and a bridge with a plaque proudly reminding us that 'This bridge was built with our own Free Money' (see photographs). Six villages in the neighbourhood copied the system, one of which built the municipal swimming pool with the proceeds. Even the French Prime Minister, Édouard Dalladier, made a special visit to see first-hand the "miracle of Wörgl."

It is essential to understand that the majority of this additional employment was not due directly to the mayor's projects as would be the case, for example, in Roosevelt's contract work programmes described below. The bulk of the work was provided by the circulation of the stamp scrip *after* the first people contracted by the mayor spent it. In fact, every one of the schillings in stamp scrip created between 12 and 14 times more employment than the normal schillings circulating in parallel. The anti-hoarding device proved extremely effective as a spontaneous work-generating device.

Wörgl's demonstration was so successful that it was replicated, first in the neighbouring city of Kirchbichl in January of 1933. In June of that year, Unterguggenberger addressed a meeting with representatives of 170 other towns and villages. Soon afterwards 200 townships in Austria wanted to copy it. It was at that point that the central bank panicked and decided to assert its monopoly rights. The people sued the central bank, but lost the case in November 1933. The case went to the Austrian Supreme Court, but was lost again. After that it became a criminal offence in Austria to issue "emergency currency."

... does it sound familiar? Only a central authority saviour can help people who are not allowed to help themselves locally. And as all economists will point out, when there is enough demand, supply always manifests in some way. Even if you have to import it. During the Anschluss of 1938, a large percentage of the population of Austria welcomed Adolf Hitler as their economic and political saviour. The rest is well known history.